

regio- novosti

broj 21, ožujak 2023.

S A D R Ź A J

REGIO-ANALIZA

Regionalni BDP po stanovniku, 2020.

ODABRANI PROJEKTI

Projekt e-Škole

Pregled tržišta nekretnina Republike
Hrvatske 2021.

REGIO-POJMOVNIK

REPowerEU: povoljna, sigurna i
održiva energija za Europu

REGIO-DOGAĐANJA

REGIO-PUBLIKACIJE

Handbook on Local and Regional
Governance

Handbook on Global Governance
and Regionalism

Climate Governance and Urban
Planning. Implementing Low-Carbon
Development Patterns

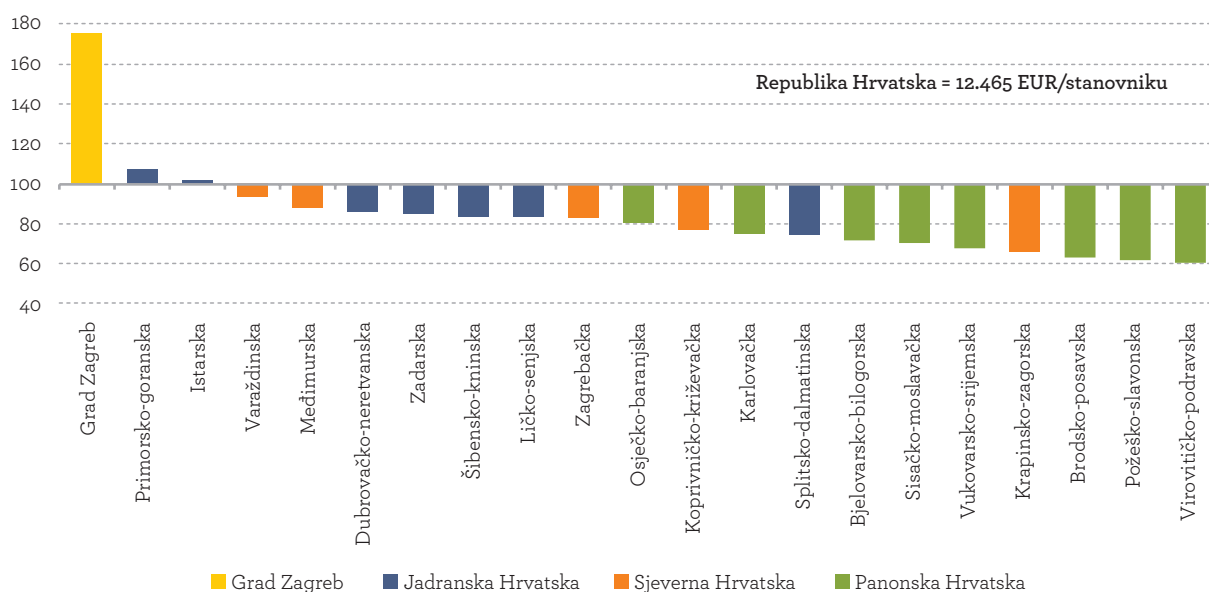
Čuvajmo okoliš – razmislite prije ispisa ove publikacije!

Regionalni BDP po stanovniku, 2020.

Bruto domaći proizvod (BDP) po stanovniku Republike Hrvatske (RH) u 2020. godini iznosio je 12.465 eura. Gledano na razini NUTS2 statističkih regija, iznadprosječni BDP po stanovniku ostvaren je jedino u Gradu Zagreb, u visini od 21.824 eura, što je 75,1 posto iznad hrvatskog prosjeka. Zatim slijede Jadranska Hrvatska s BDP-om po stanovniku od 11.040 eura (89,6 posto nacionalnog prosjeka) i Sjeverna Hrvatska u kojoj je ostvareno 82,2 posto BDP-a po stanovniku RH (10.250 eura). Najniži BDP po stanovniku, u visini od 8.195 eura, 2020. godine bilježi Panonska Hrvatska, koja u odnosu na nacionalnu razinu zaostaje čak 29,1 posto.

Gledano na razini županija, ispodprosječni BDP po stanovniku zabilježen je u čak osamnaest županija i kreće se u rasponu od 7.512 eura u Virovitičko-podravskoj (60,3 posto nacionalnog prosjeka) do 11.620 eura u Varaždinskoj županiji (93,2 posto nacionalnog prosjeka) (slika 1). Uz Virovitičko-podravsku županiju, županije s najnižim BDP-om po stanovniku 2020. godine bile su i Požeško-slavonska (7.713 eura, odnosno 61,9 posto nacionalnog prosjeka) i Brodsko-posavska (7.827 eura, odnosno 62,8 posto nacionalnog prosjeka). S druge strane, iznadprosječni BDP po stanovniku, pored Grada Zagreba, ostvaruju samo Istarska (svoga 1,7 posto iznad nacionalnog prosjeka) i Primorsko-goranska županija (7 posto iznad nacionalnog prosjeka).

Slika 1. BDP po stanovniku za hrvatske NUTS2 regije i županije, 2020., RH=100

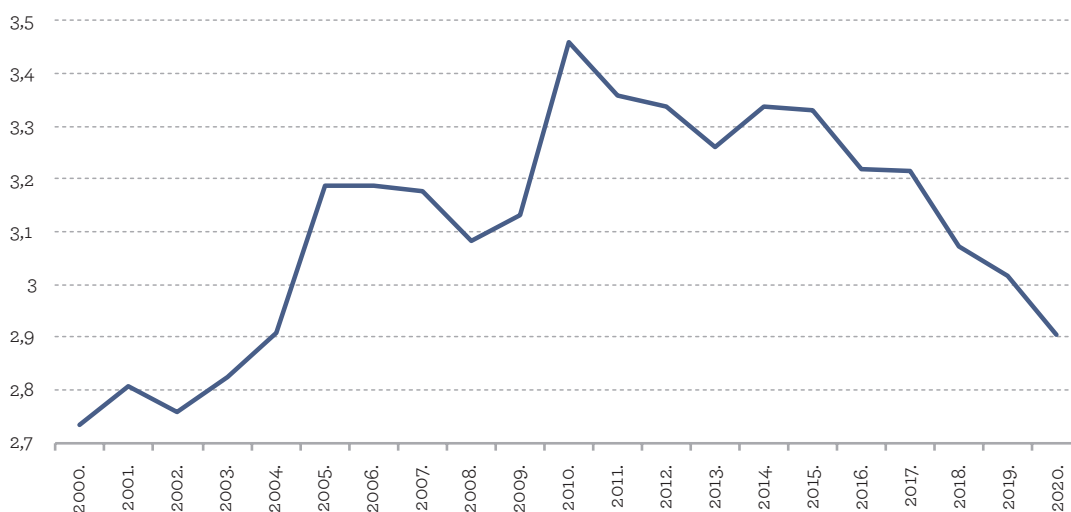

Izvor: Izrada autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Zanimljiv je i podatak o omjeru između najveće i najmanje vrijednosti županijskog BDP-a po stanovniku. Tako je Grad Zagreb 2020. godine bio 2,9 puta razvijeniji od najmanje razvijene

Virovitičko-podravске županije. Za usporedbu, ovaj je omjer 2019. godine iznosio 3,1, a 2012. godine 3,3, što ukazuje na trend smanjenja županijskih nejednakosti (slika 2). ■

Slika 2. Omjer BDP-a po stanovniku najrazvijenije i najmanje razvijene županije*, 2000. do 2020.

Napomena: *Grad Zagreb u svim godinama promatranog razdoblja bilježi najviši BDP po stanovniku, dok je najmanji BDP po stanovniku u godinama 2000. do 2004. godine zabilježen u Vukovarsko-srijemskoj županiji, od 2005. do 2014. u Brodsko-posavskoj, a od 2015. do 2020. u Virovitičko-podravskoj županiji.

Izvor: Izrada autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Projekt e-Škole

Projekt e-Škole: Cjelovita informatizacija procesa poslovanja škola i nastavnih procesa u svrhu stvaranja digitalno zrelih škola za 21. stoljeće

Nositelj projekta “e-Škole: Cjelovita informatizacija procesa poslovanja škola i nastavnih procesa u svrhu stvaranja digitalno zrelih škola za 21. stoljeće” je Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET. E-Škole su digitalno zrele škole, spojene na ultra-brzi internet, opremljene informacijsko-komunikacijskim tehnologijama (IKT), s informatiziranim procesima poslovanja te učenja i poučavanja. Opći cilj programa e-Škole pridonosi jačanju kapaciteta osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovnog sustava s ciljem osposobljavanja učenika za tržište rada, daljnje školovanje i cjeloživotno učenje. Projekt e-Škole dobio je nagradu RegioStars Europske komisije za 2020. godinu u kategoriji Vještine i obrazovanje za digitalnu Europu, koja se dodjeljuje projektima financiranim iz sredstava Europske unije. U 2022. godini je Europska komisija, povodom 15. obljetnice nagrade RegioStars, između finalista i pobjednika prošlih natječaja, birala najbolje projekte, te je pilot projekt e-Škole izabran kao drugi najbolji projekt.

Provedba projekta se odvija u dvije faze. Prva faza, pilot projekt e-Škole, pokrenuta je 2015. godine i trajala je do 2018. godine, glavni rezultat joj je uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola kroz pilotiranje i evaluaciju primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije u obrazovnim i

poslovnim procesima u 10 posto osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj. U pilot projektu je sudjelovala 151 škola. Specifični cilj pilot projekta e-Škole jest pilotirati organizacijske, tehnološke i obrazovne koncepte uvođenja informacijsko-komunikacijske tehnologije u obrazovne i poslovne procese u odabranim školama kroz dvije školske godine te, na temelju iskustva pilotiranja, razviti strategiju za implementaciju sustava digitalno zrelih škola u cijelom sustavu osnovnog i srednjeg obrazovanja u Republici Hrvatskoj, odnosno za primjenu u drugoj fazi projekta. Projekt je većim dijelom financiran iz strukturnih fondova Europske unije, iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, Europskog fonda za regionalni razvoj i Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali Europskog socijalnog fonda. Ukupna vrijednost pilot projekta e-Škole je 306.851.518 kuna, od čega je financirano 193.688.730 kuna iz Europskog fonda za regionalni razvoj, 67.135.060 kuna iz Europskog socijalnog fonda, a nacionalno sufinanciranje iznosilo je 46.027.727 kuna.

U drugoj fazi programa “e-Škole: razvoj sustava digitalno zrelih škola (II.faza)”, koja je trajala od 2018. do 2022. godine, u svim školama su izgrađene bežične lokalne mreže s odgovarajućom aktivnom mrežnom opremom. Očekivani rezultati druge faze su: daljnji razvoj e-usluga i podrške obrazovanju, opremanje računalnom opremom osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj, razvoj digitalnih obrazovnih sadržaja i scenarija poučavanja te istraživanje eksperimentalne primjene modela

korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije u učenju i poučavanju. Okvirna vrijednost druge faze programa iznosila je 1,3 milijarde kuna, a financirana je iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda i državnog proračuna.

Literatura:

Europska komisija. (2022). Croatian E-Schools co-funded by ESF win RegioStars anniversary prize, <https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/en/news/e-schools-at-regiostars>

E-škole. (2023). Opis projekta, <https://pilot.e-skole.hr/hr/e-skole/opis-projekta/>

Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET. (2023). E-škole: Razvoj sustava digitalno zrelih škola (II.faza), <https://www.carnet.hr/projekt/e-skole-razvoj-sustava-digitalno-zrelih-skola-ii-faza/>

Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET. (2022). CARNET-ov pilot-projekt e-Škole osvojio drugo mjesto na dodjeli nagrade Europske komisije – RegioStars, <https://www.carnet.hr/carnet-ov-pilot-projekt-e-skole-osvojio-drugo-mjesto-na-dodjeli-nagrade-europske-komisije-regiostars/>

Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET. (2019). E-škole: Razvoj sustava digitalno zrelih škola (II.faza), <https://www.carnet.hr/wp-content/uploads/2022/02/e-S%CC%8Ckole-bros%CC%8Cura-2019.pdf> ■

Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske 2021.

Rašić, I., Slijepčević, S., Stojčić, N., Vizek, M. (2022). *Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske 2021*. Zagreb: Ekonomski institut, Zagreb i Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske 2021. peto je izdanje publikacije koju, u suradnji s Ekonomskim institutom, Zagreb, objavljuje Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: MPGI). Prvo izdanje *Pregleda tržišta nekretnina Republike Hrvatske* objavljeno je u rujnu 2018. godine, a odnosilo se na razdoblje od 2012. do 2017. godine, a preostala tri izdanja, svako s pregledom tržišta nekretnina za prethodnu godinu, objavljena su 2019., 2020. i 2021. godine. Podloga za izradu publikacije je Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina (NN 78/2015), koji člankom 20. obvezuje MPGI da najmanje jednom godišnje za prethodnu godinu izdaje *Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske*. Publikacija sa svim prilogima dostupna je na mrežnim stranicama Ekonomskog instituta, Zagreb (<https://eizg.hr/publikacije/serijske-publikacije/pregled-trzista-nekretnina-republike-hrvatske/4273>).

Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske 2021. prikazuje stanje na tržištu nekretnina u 2021. godini i godišnju promjenu odabranih pokazatelja u odnosu na 2020. godinu, i to na razini cjelokupne zemlje, županija, jedinica lokalne samouprave (JLS), a za Grad Zagreb i na razini katastarske općine. Kupoprodajne transakcije i medijalne cijene

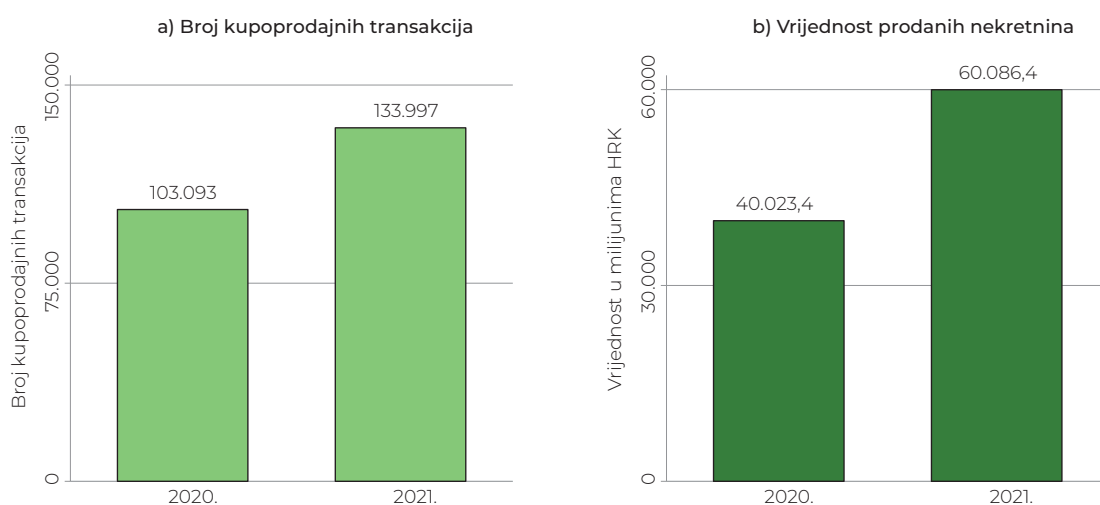
spomenutih vrsta nekretnina prikazane su, osim na razini županija, i zasebno na razini pripadnog grada administrativnog sjedišta županije te zasebno na razini ostatka županije (bez grada administrativnog sjedišta). Kao i četvrto izdanje *Pregleda*, i ovo izdanje sadrži i poglavlje u kojem se obrađuje plan približnih vrijednosti. Posebno poglavlje obrađuje stanje tržišta nekretnina na području obuhvata djelovanja potresa koji se dogodio 29. prosinca 2020. godine.

Rezultati istraživanja pokazuju kako je na tržištu nekretnina u 2021. godini ostvareno 133.997 kupoprodaja, što u odnosu na 2020. godinu predstavlja rast od 30 posto (slika 3). Najveći broj kupoprodaja pritom se odnosi na kupoprodaje poljoprivrednog zemljišta, njih 43.846, što čini 32,7 posto ukupnog broja kupoprodaja. Zatim slijede kupoprodaje stanova/apartmana kojih je ostvareno 29.605, odnosno 22,1 posto ukupnog broja kupoprodaja te kupoprodaje građevinskog zemljišta kojih je zabilježeno 23.633 (17,6 posto ukupno ostvarenih transakcija). Kupoprodaja obiteljskih kuća zabilježeno je 16.976, što je činilo 12,6 posto ukupnog broja ostvarenih kupoprodaja na tržištu nekretnina 2021. godine. Usporedbe radi, u 2020. godini ostvaren je međugodišnji pad broja kupoprodajnih transakcija za 7,7 posto, dok je u 2019. ostvaren međugodišnji rast od 6,5 posto. Ukupna vrijednost prodanih nekretnina u 2021. godini iznosila je 60.086 milijardi kuna, što predstavlja 14 posto bruto domaćeg proizvoda (BDP-a) te godine. U odnosu na 2020. godinu, vrijednost prodanih

nekretnina se u 2021. godini povećala za visokih 50,1 posto. Najznačajniji udio u vrijednosti kupoprodaja na tržištu nekretnina u 2021. godini bilježe stanovi na koje se odnosi 38,6 posto vrijednosti kupoprodaja, zatim slijede građevinska zemljišta s udjelom od 22,7 posto te obiteljske kuće s udjelom od 21,1 posto.

Kupoprodaje stana/apartmana učestalije su u urbanim središtima poput Zagreba, Splita, Rijeke i Pule. Zanimljivo je da su od 2020. godine u ovu skupinu, pored većih gradova, ušla i njihova susjedna područja poput općine Viškovo u blizini Rijeke te grada Solina u blizini Splita. Usporedno s naglim

Slika 3. Broj kupoprodajnih transakcija i vrijednost prodanih nekretnina u milijunima kuna u 2020. i 2021. godini

Izvori: EIZ i MPGI.

Prema broju kupoprodaja izdvaja se Grad Zagreb, iza kojeg slijede urbana središta u priobalju, Zadar, Split i Rijeka, dok se u kontinentalnom dijelu zemlje ističe Osijek. U ovim gradovima učestalije su kupoprodaje stanova/apartmana, dok su kupoprodaje građevinskog zemljišta učestalije u priobalnom pojasu izvan većih naselja te u dijelu zaleđa Istre i srednje Dalmacije. Kupoprodaje poljoprivrednog zemljišta prevladavaju u ostatku Hrvatske. Da se nekretninama intenzivnije trguje u manjem broju JLS-ova ukazuje i podatak prema kojem se u 2021. godini 50 posto svih kupoprodaja (bez Grada Zagreba) odvijalo u 21 posto gradova i općina. Razlike između JLS-ova, uzimajući u obzir vrstu nekretnine kojom se najčešće trguje, odraz su razlika u stupnju razvijenosti i strukturi lokalnog gospodarstva.

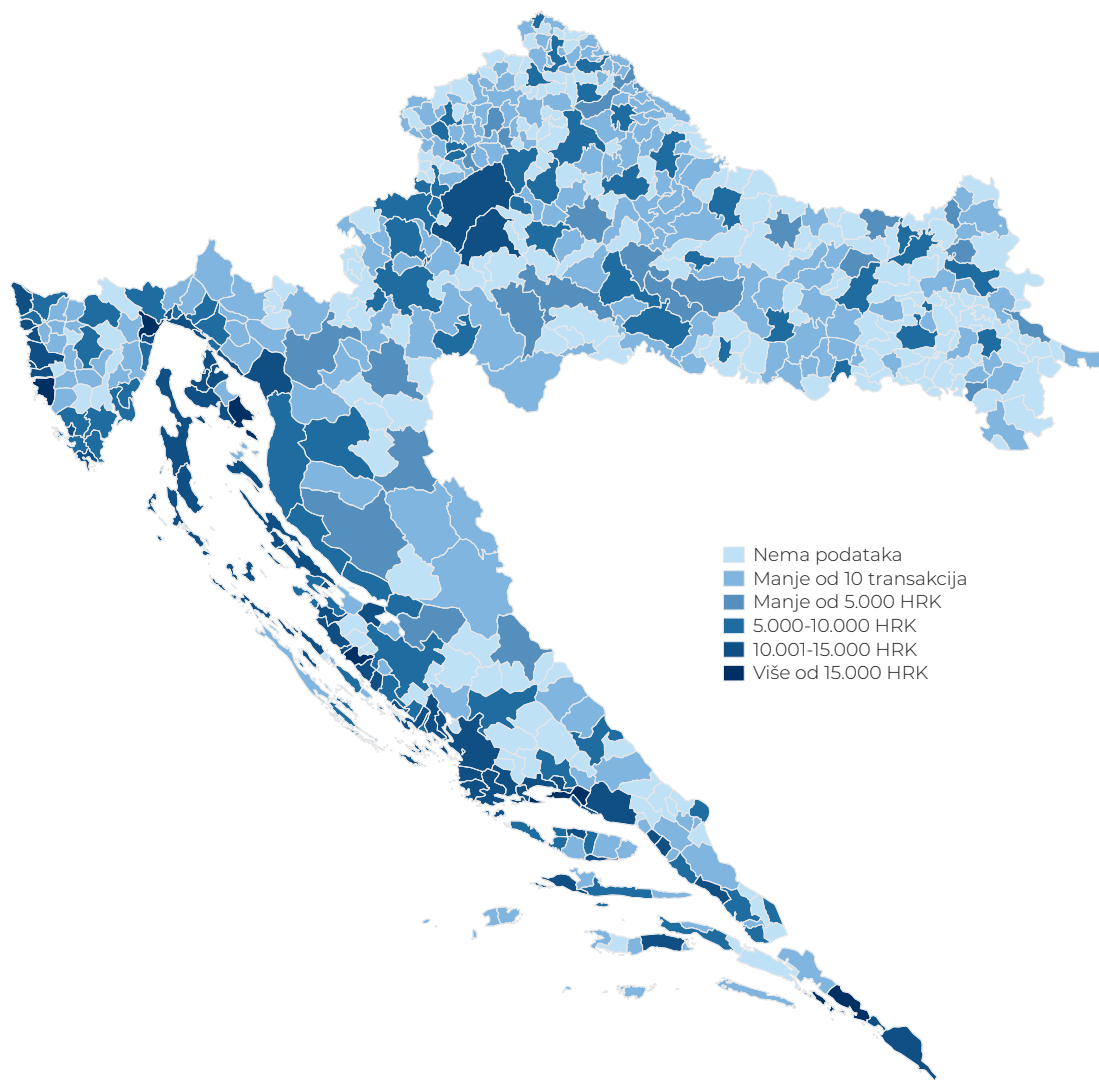
rastom cijena nekretnina u posljednjem razdoblju, povećala se potražnja za kupnjom stambenih nekretnina u JLS-ovima koje obilježava prednost blizine većeg grada i povoljnije cijene nekretnina.

Najskuplji stanovi su u Dubrovniku, Rovinju, Splitu i Opatiji. Najvišu medijalnu cijenu stana/apartmana, iznad 15.000 kuna po m², pored Dubrovnika (18.610 kuna po m²), bilježe i gradovi Rovinj (17.045 kuna po m²), Split (16.682 kune po m²) i Opatija (15.390 kuna po m²). Medijalna cijena u rasponu od 10.001 do 15.000 kuna zabilježena je u 52 JLS-a te se tu, s iznimkom Grada Zagreba (12.032 kune po m²) i Velike Gorice (11.133 kune po m²), isključivo radi o priobalnim i otočnim gradovima i općinama. U ovoj skupini JLS-ova najviša medijalna cijena

prodanih stanova/apartmana po m² zabilježena je u Funtani (14.648 kuna po m²), a najniža u Općini Preko (10.088 kuna po m²). Od 83 JLS-a u kojima su postignute medijalne cijene stana između 5.001 i 10.000 kuna po m², njih 45 smješteno je u priobalju i na otocima, dok preostalih 38 JLS-ova najvećim dijelom čine veći gradovi u kontinentalnom dijelu zemlje. Medijalne cijene stanova/apartmana do 5.000 kuna po m² obilježavaju ruralne predjele i većinu JLS-ova smještenih u središnjem i istočnom dijelu Hrvatske, njih 24.

Kada je riječ o obiteljskim kućama, znatno više cijene prilikom prodaje postižu se u gradovima i općinama na prostoru obalnih županija. S najvišim medijalnim cijenama, iznad 11.000 kuna po m², izdvajaju se Vrsar (14.709 kuna), Vis (12.503 kune) i Tisno (11.124 kune). Medijalna cijena obiteljskih kuća u rasponu od 5.000 do 10.000 kuna po m² ostvarena je u 23 priobalne i 14 otočnih JLS-ova. Nadalje, od ukupno 76 gradova i općina, koliko ih ulazi u kategoriju medijalne cijene kuća od 1.001 do 5.000 kuna po m², svega se njih sedam nalazi

Slika 4. Medijalna cijena prodanih stanova/apartmana po m² u kunama po gradovima i općinama u 2021. godini

Izvori: EIZ i MPGI.

u kontinentalnom dijelu Hrvatske (Grad Zagreb, Osijek, Našice, Varaždin, Karlovac, Daruvar i Čakovec), a 69 ih je smješteno na prostoru obalnih županija. Medijalne cijene obiteljskih kuća od 1.000 kuna po m² i manje zabilježene su u najvećem broju JLS-ova, njih 217, od kojih je većina smještena u ruralnim predjelima kontinentalnog dijela zemlje. Zanimljiv je podatak da se za jedan m² obiteljske kuće u Šibensko-kninskoj županiji moglo kupiti čak 19 m² u Zagrebačkoj županiji.

Medijalnu cijenu građevinskih zemljišta iznad 1.000 kuna po m² zabilježilo je 10 JLS-ova i to su redom: Bol (2.048 kuna po m²), Split (1.293 kune po m²), Dubrovnik (1.282 kune po m²), Postira (1.166 kuna po m²), Makarska (1.139 kuna po m²), Tučepi (1.124 kune po m²), Baška Voda (1.109 kuna po m²), Dubrovačko Primorje (1.107 kuna po m²), Podstrana (1.050 kuna po m²) i Vrsar (1.036 kuna po m²). Medijalna cijena građevinskih zemljišta u rasponu od 501 do 1.000 kuna po m² zabilježena je u 63 JLS-a. Radi se o gradovima i općinama smještenim u sedam priobalnih županija. U 118 JLS-ova, od kojih je većina, njih čak 88, smještena na području Jadranske Hrvatske, medijalna cijena građevinskog zemljišta kretala se u rasponu od 101 do 500 kuna po m². U ovom cjenovnom razredu nalazi se i Grad Zagreb s medijalnom cijenom građevinskog zemljišta od 467 kuna po m². Cijene po m² od 100 i manje kuna uglavnom se postižu u ruralnim predjelima te u središnjoj, sjeverozapadnoj i istočnoj Hrvatskoj. Medijalne cijene građevinskog zemljišta manje od 10 kuna po m² zabilježene su u 22 JLS-a, od kojih se najveći broj nalazi u Sisačko-moslavačkoj županiji, a to su: Lekenik, Glina, Topusko, Lipovljani, Jasenovac, Martinska Ves, Sunja te u Požeško-slavonskoj županiji, a to su: Lipik, Velika, Pakrac i Jakšić.

U 2021. godini poljoprivredno zemljište bilo je najskuplje u jadranskim JLS-ovima. Medijalnu cijenu poljoprivrednog zemljišta veću od 200 kuna po m² zabilježila su dva JLS-a, oba u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Dugi Rat u iznosu od 270 kuna po m² te Okrug u iznosu od 250 kuna po m². U 11 jedinica lokalne samouprave medijalna cijena poljoprivrednog zemljišta kretala se u rasponu od 101 do 200 kuna po m² i to u Pašmanu, Hvaru, Makarskoj, Murteru-Kornatima, Omišu, Trogiru, Baškoj Vodi, Podstrani, Loparu, Podgori i Splitu. U 32 jadranska JLS-a medijalne cijene prodanog poljoprivrednog zemljišta kretale su se između 51 i 100 kuna po m². U 448 JLS-ova medijalne cijene prodanih poljoprivrednih zemljišta po m² iznosile su 50 kuna i manje.

Najviše medijalne cijene prodanih poslovnih prostora po m² zabilježene su u priobalnim JLS-ovima. Pritom predvodi Biograd na Moru s 22.124 kune po m², iza kojeg slijedi Rovinj s 13.531 kunom i Dubrovnik s 13.321 kunom po m². Grad Zagreb s medijalnom cijenom od 8.180 kuna po m² bilježi značajno nižu prosječnu vrijednost poslovnih prostora u odnosu na značajan dio većih priobalnih gradova. Sličnu vrijednost medijalne cijene poslovnih prostora koju bilježi Grad Zagreb bilježe još i Zadar i Rijeka u kojima je medijalna cijena u 2021. iznosila 8.716 kuna po m² i 7.777 kuna po m², što je bilo za 6,6 posto iznad te 4,9 posto ispod medijana cijene poslovne nekretnine u Gradu Zagrebu. U svega 28 JLS-ova zabilježeno je 10 ili više transakcija poslovnim prostorima, a riječ je isključivo o administrativnim županijskim centrima ili većim urbanim sredinama (10 JLS-ova sa statusom grada i 18 sa statusom velikog grada). ■

REPowerEU: povoljna, sigurna i održiva energija za Europu

REPowerEU¹ je plan za štednju energije, proizvodnju čiste energije i diversifikaciju opskrbe energijom, a nastao je kao odgovor na poremećaje na globalnom tržištu energenata uzrokovanih ruskom invazijom na Ukrajinu. Europska komisija predstavila je plan u svibnju 2022. godine, a u prosincu 2022. Europski parlament i Vijeće postigli su politički dogovor o financiranju plana REPowerEU i omogućili članicama da u svoje planove za oporavak i otpornost uvedu poglavlja koja se odnose na plan REPowerEU. Planira se da EU postane neovisna o ruskim fosilnim gorivima znatno prije 2030. godine.

Plan sadrži niz mjera za smanjivanje ovisnosti o ruskim fosilnim gorivima i ubrzanje zelene tranzicije. Kratkoročne mjere uključuju: zajedničku nabavu plina, ukapljenog prirodnog plina i vodika putem energetske platforme EU-a koja je dostupna svim članicama koje žele sudjelovati te Ukrajini, Moldaviji, Gruziji i zemljama zapadnog Balkana; nova energetska partnerstva s pouzdanim dobavljačima, uključujući buduću suradnju u području obnovljivih izvora energije i niskougljičnih plinova; brzo provođenje projekata solarne energije i energije vjetra uz uvođenje vodika iz obnovljivih izvora kako bi se uštedjelo 50 milijardi kubičnih metara plina iz uvoza; povećanje proizvodnje biometana kako bi se uštedjelo 17 milijardi kubičnih metara plina iz uvoza; punjenje skladišta plina do 80 posto kapaciteta do 1. studenog 2022. godine.

Srednjoročne mjere, planirane do 2027. godine, uključuju: poticanje dekarbonizacije industrije s prioritetnim projektima u vrijednosti od 3 milijarde eura u okviru Inovacijskog fonda; novo zakonodavstvo i preporuke za brže izdavanje dozvola za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, posebno na područjima s niskim rizikom za okoliš; povećanje cilja EU-a energetske učinkovitosti s 9 na 13 posto do 2030.; povećanje europskog cilja za energiju iz obnovljivih izvora s 40 na 45 posto do 2030. godine i sl.

Mehanizam za oporavak i otpornost okosnica je provedbe plana REPowerEU i osigurava dodatna sredstva EU-a. Države članice bi u svoje planove za oporavak i otpornost trebale uvrstiti poglavlje o planu REPowerEU kako bi usmjerile ulaganja u prioritete plana REPowerEU i provele potrebne reforme.

Do 2027. godine potrebna su dodatna ulaganja u vrijednosti od 210 milijardi eura za postupno ukidanje uvoza fosilnih goriva iz Rusije, koja trenutačno europske porezne obveznike košta gotovo 100 milijardi eura godišnje.

Države članice mogu koristiti preostala sredstva za zajmove u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (trenutačno 225 milijardi eura) i nova bespovratna sredstva u okviru tog mehanizma, koja se financiraju dražbom emisijskih jedinica u

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3131.

sustavu trgovanja emisijama, koje se trenutačno drže u rezervi za stabilnost tržišta i koja vrijede 20 milijardi eura. U druge izvore financiranja plana REPowerEU uključeni su fondovi kohezijske politike, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj,

instrument za povezivanje Europe, Inovacijski fond, financiranje nacionalnim sredstvima i sredstvima EU-a za potporu ciljevima plana REPowerEU, nacionalne fiskalne mjere, privatna ulaganja i Europska investicijska banka. ■

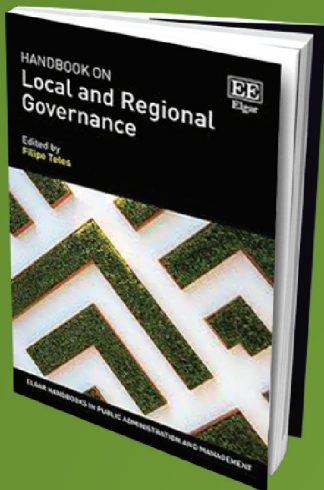
Događanja

- **62. ERSA kongres**
Urban Challenges and Sustainable Technological Revolution
28. kolovoza – 1. rujna 2023., Alicante, Španjolska i *online*

- **EURA konferencija 2023.**
<https://eura2023.is/>
The European City: A practice of resilience in the face of an uncertain future
22. – 24. lipnja 2023., Reykjavik, Island

- **14. međunarodna konferencija “Challenges of Europe”**
<https://conference.efst.hr/>
Design for the Next Generation
Ekonomski fakultet, Sveučilište u Splitu
17. – 19. svibnja 2023., Bol, Brač

- **FEBT ljetna škola 2023.**
<http://summer.efst.hr/>
Ekonomski fakultet, Sveučilište u Splitu
26. lipnja – 7. srpnja 2023., Split

Handbook on Local and Regional Governance

Teles, F., Ur. (2023). *Handbook on Local and Regional Governance*. Cheltenham, UK i Northampton, Massachusetts, SAD: Edward Elgar Publishing Limited. ISBN: 9781800371194.

<https://www.elgaronline.com/edcollbook/book/9781800371200/9781800371200.xml>

Znanstvenici vođeni holističkim pristupom u ovoj knjizi predstavljaju komplementarne teorijske i empirijski relevantne perspektive za istraživanje razvoja u području lokalne i regionalne samouprave.

Sa svježim pogledom na područje lokalne i regionalne samouprave, knjiga se nadograđuje na postojeću literaturu i u njoj se objašnjava opseg discipline, alati, informacije i istraživačka pitanja za bolje razumijevanje i daljnje istraživanje područja. Poglavlja daju teorijski i empirijski kontekst postojećim raspravama o lokalnoj i regionalnoj samoupravi koji omogućuje analitičko proučavanje samog područja. Teme koje se u knjizi istražuju obuhvaćaju povezane uloge različitih dionika, ograničenja, mogućnosti i utjecaje dionika, uloge različitih mreža na razvoj lokalne i regionalne samouprave, ali i izučavanja socijalne kohezije, decentralizacije i novih tehnologija. Posebna se pozornost posvećuje odnosima među različitim dionicima, budući da se u analizu uvode načini na koje dionici, razine vlasti, institucije i više jurisdikcija razmjenjuju resurse, koordiniraju djelovanje i donose odluke sa zajedničkim učinkom u lokalnoj i regionalnoj samoupravi.

Knjiga je interdisciplinarnog i međunarodnog opsega te je zanimljivo štivo studentima i znanstvenicima koji žele bolje razumjeti suvremenu javnu politiku, vladavinu i upravljanje na lokalnim i regionalnim razinama vlasti.

Handbook on Global Governance and Regionalism

Rüland, J., Carrapatoso, A., Ur. (2022). *Handbook on Global Governance and Regionalism*. Cheltenham, UK i Northampton, Massachusetts, SAD: Edward Elgar Publishing Limited. ISBN: 9781800377554.

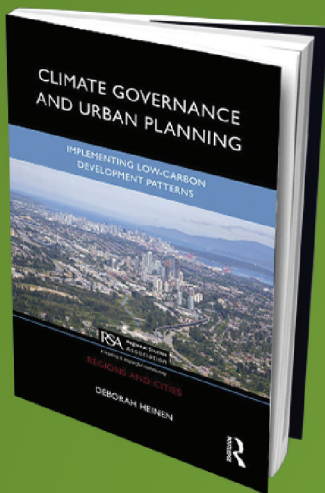
<https://www.elgaronline.com/display/book/9781800377561/9781800377561.xml?rskey=85CoJv&result=7>

U knjizi su istraživanja usmjerena na izazove s kojima je cijeli svijet suoče posljednjih desetljeća, uključujući globalne financijske krize, klimatske promjene, uništavanje okoliša, migracije i pandemiju COVID-19. Sve su to promjene koje zahtijevaju organizaciju umijeća vladanja koja nadilazi nacionalne razine, usmjerena je prema globalnoj i regionalnoj razini i koja se oslanja na sposobnost rješavanja problema. Autori istražuju učinkovitost međunarodne suradnje i njene učinke u različitim područjima javnih politika.

Nudeći opsežan pregled najnovijih teorijskih i empirijskih istraživanja o interakcijama između globalnog i regionalnog umijeća vladanja, knjiga nastoji integrirati perspektive, ideje i javne politike iz razvijenih i nerazvijenih društava kako bi se bolje objasnili odnosi među mnogobrojnim i međuovisnim dionicima u svijetu.

Ova vrhunska znanstvena knjiga je štivo upućeno prvenstveno akademskoj i istraživačkoj zajednici te studentima političkih znanosti, međunarodnih odnosa, ekonomije i srodnih disciplina. Stručnjaci u području diplomacije, lokalnog i regionalnog razvoja, zaštite okoliša, financija i drugim područjima također će imati koristi od proučavanja načina na koji se u ovoj knjizi procjenjuje globalno i regionalno umijeće vladanja.

Climate Governance and Urban Planning. Implementing Low-Carbon Development Patterns

Heinen, D. (2023). *Climate Governance and Urban Planning. Implementing Low-Carbon Development Patterns*. London, UK: Routledge.
ISBN 9781032214603.

<https://www.routledge.com/Climate-Governance-and-Urban-Planning-Implementing-Low-Carbon-Development/Heinen/p/book/9781032214603>

Knjiga pomaže u razumijevanju kako postojeća pravila urbanog planiranja utječu na sposobnost provedbe urbanog razvoja koji se temelji na niskoj razini ugljika. Oslanjajući se na saznanja iz teorijske literature o umijeću vladanja klimom i urbanom planiranju, knjiga daje kontekst za razumijevanje izazova i prepreka provedbe planova razvoja metropolitanskog područja.

Metropolitanske regije širom svijeta nastoje smanjiti štetne emisije ugljičnog dioksida u prometu pa su mnoge od njih razvile ambiciozne klimatske akcijske planove u kojima su dane preporuke za ekološki prihvatljiviju upotrebu zemljišta i načina prijevoza. Mnoge su preporuke usmjerene na modele razvoja s niskim udjelom ugljika. Knjiga istražuje postojeća pravila urbanog planiranja korištenjem niske razine ugljika u tri metropolitanske regije sličnih demografskih obilježja – Metro Vancouver, Puget Sound i regije Stuttgart.

Usredotočujući se na postojeća pravila i iskustva triju analiziranih regija, knjiga obiluje novim spoznajama pa se može preporučiti donositeljima javnih politika, planerima, istraživačima i zagovornicima zdravog okoliša koji žele procijeniti i poboljšati izgleda za implementaciju modela niskougljičnog razvoja u metropolitanskoj regiji.

Poziv

Ako ste došli do zanimljivih znanstvenoistraživačkih spoznaja i rezultata, provodite uspješan razvojni projekt i želite podijeliti informacije o tome, ili pripremate događaj o kojem želite informirati kolegice i kolege, slobodno nam prosljedite informaciju koju ćemo rado uključiti u jedan od sljedećih brojeva **Regio-novosti**.